

## **Informacja w sprawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.**

Celem ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami jest kolejne przesunięcie terminu wejścia w życie ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. poz. 1904 oraz z 2024 r. poz. 647).

Pierwsze przesunięcie terminu wejścia w życie powyższej ustawy nastąpiło na mocy ustawy z dnia 12 kwietnia 2024 r. zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. poz. 647). Wówczas termin wejścia w życie wydłużono z dnia 1 maja 2024 r., na dzień 1 maja 2025 r.

Zgodnie zaś z ustawą z dnia 4 kwietnia 2025 r. zmieniającą ustawę o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ustawa z dnia 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami zamiast z dniem 1 maja 2025 r., wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. Takie wydłużenie *vacatio legis*, w ocenie projektodawcy ustawy – Rady Ministrów, zapewni właściwe przygotowanie do wdrożenia nowych regulacji.

Wciąż jeszcze nieobowiązująca nowelizacja ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z 13 lipca 2023 r. zakłada w szczególności, że:

- poszukiwania ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych przy użyciu urządzeń elektronicznych lub technicznych, będzie mogła prowadzić osoba pełnoletnia pod warunkiem posiadania zgody właściciela nieruchomości i posiadacza nieruchomości oraz po dokonaniu zgłoszenia poszukiwań do rejestru poszukiwań,
- zgłoszenia poszukiwań dokonywać się będzie przed rozpoczęciem poszukiwań za pomocą aplikacji mobilnej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego będzie prowadził w systemie teleinformatycznym rejestr zgłoszonych poszukiwań oraz znalezionych zabytków,
- osoby, które odkryły w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, przypadkowo znalazły albo znalazły lub pozyskały w wyniku poszukiwań, o których mowa w art. 36b ust. 1 (tj. poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych przy użyciu urządzeń elektronicznych lub technicznych, które prowadzi osoba pełnoletnia pod warunkiem posiadania zgody właściciela nieruchomości i posiadacza

nieruchomości oraz po dokonaniu zgłoszenia poszukiwań do rejestru poszukiwań) zabytek archeologiczny, otrzymają nagrodę pieniężną albo dyplom, jeżeli dopełniły obowiązków określonych w ustawie. Nagroda pieniężna byłaby przyznawana, jeśli zabytek archeologiczny posiadałby szczególną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. W pozostałych przypadkach przyznawany byłby dyplom,

- tryb przyznawania nagród pieniężnych i dyplomów, uwzględniając konieczność zapewnienia przejrzystości i sprawności postępowania, określony zostałby przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w drodze rozporządzenia,
- szczegółowe warunki techniczne działania aplikacji mobilnej oraz szczegółowy tryb dokonywania zgłoszeń poszukiwań, o których mowa w art. 36b ust. 1, (tj. poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych przy użyciu urządzeń elektronicznych lub technicznych, które prowadzi osoba pełnoletnia pod warunkiem posiadania zgody właściciela nieruchomości i posiadacza nieruchomości oraz po dokonaniu zgłoszenia poszukiwań do rejestru poszukiwań), uwzględniając konieczność zapewnienia efektywności postępowania oraz sprawności działania aplikacji mobilnej, określony zostałby przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w drodze rozporządzenia.

Ustawa wejdzie w życie z dniem 1 maja 2025 r.